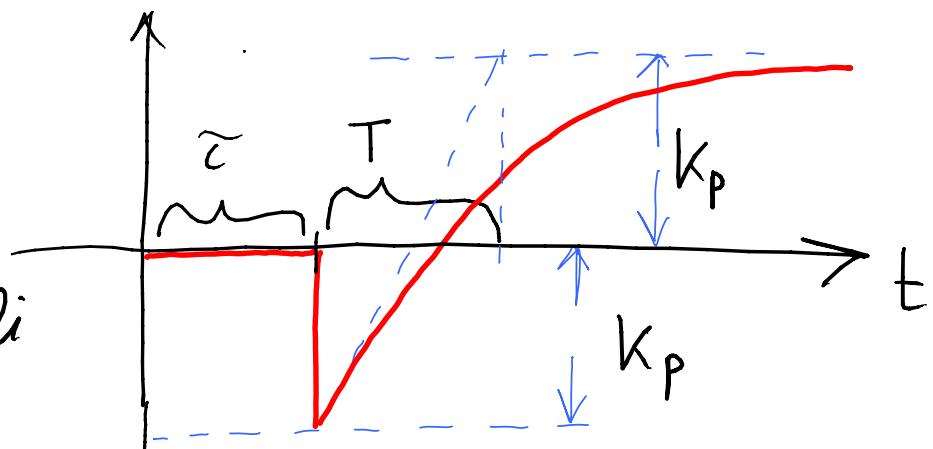

Løsningsforslag eksamen i regulerings-teknikk 4/6 - 2007

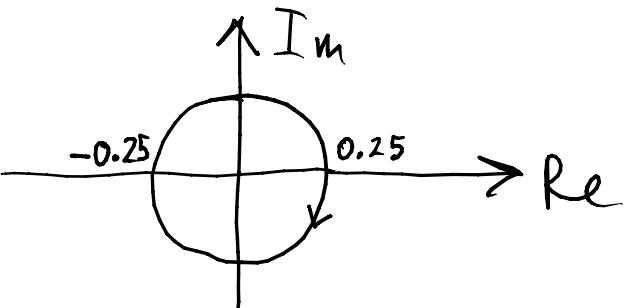
Oppg. 1a)

Kan finnes v.h.a. beg. verdi og sluttverdi, og/eller 1. linje s. 11 i oppgavesettet

1b)

$$|h_0| = 0.25 \sqrt{\frac{1+(\omega T)^2}{1+(\omega T)^2}} \cdot 1 = 0.25 = \text{sirkel}$$

1c)

Systemet er åpent stabilt. Da skal ikke Nyquistkurven anslutte 1. Sirkelen har radius $= K_p$. Da blir $K_{pk} = 1$. $\Delta K = 4 = 12 \text{ dB}$. $|h_0|$ for $K_p < 0$ blir $|K_p|$. Sirkelen har også nøytral radius $|K_p| \Rightarrow K_{pk_n} = -1$.

$$1d) h = \frac{t_0/n_0}{1+t_0/n_0} = \frac{t_0}{n_0 + t_0} \Rightarrow \frac{t_0}{n_0} = K_p \frac{1-T_s}{1+T_s} \frac{(1-\frac{T_s}{2})}{(1+\frac{T_s}{2})}$$

$\Rightarrow e^{-\tilde{C}_s}$ approksimeres med $\frac{1-\frac{T_s}{2}s}{1+\frac{T_s}{2}s}$

1e) Nærer polynommet i $h =$

$$(1+K_p) \frac{T_s}{2} s^2 + \left(T + \frac{\tilde{C}_s}{2}\right)(1-K_p)s + (1+K_p)$$

1e, forts) Rouths tabell blir da:

$$\begin{array}{cc} (1+k_p) \frac{T\zeta}{2} & 1+k_p \\ \hline (1-k_p)(T+\frac{\zeta}{2}) & 0 \\ 1+k_p & \end{array}$$

Vi krever ingen fortengnslift $\Leftrightarrow -1 < k_p < 1$
Spørsmål med resultatet fra c).

(Ellers gjelder det for et 2.-orders system at
venstre kolonne blir identisk med polymorfens
koeffisienter. Det er da tilstrekkelig å sjekke
om disse har samme fortegn.)

1f) Nyquist: $\angle L(1+h_0) = -4\pi = -2\pi (N_n - 0) \Rightarrow N_n = \underline{\underline{2}}$

Routh: $k_p > 1 \Rightarrow$ fortengnslift $\Rightarrow \underline{\underline{N_n = 2}}$
 $k_p < -1 \Rightarrow \underline{\underline{-1}} \quad \underline{\underline{-1}}$

1g) Fra 1e): $n_0 + t_0 = (1+k_p) \frac{T\zeta^2}{2}s + (T + \frac{\zeta}{2})(1-k_p)s + (1+k_p)$
 $\Rightarrow s^2 + \frac{1-k_p}{1+k_p} \cdot \frac{T+\frac{\zeta}{2}}{\frac{T\zeta^2}{2}} s + \frac{2}{T\zeta} = s^2 + 2\zeta\omega_0 s + \omega_0^2$
 $\Rightarrow \omega_0 = \sqrt{\frac{2}{T\zeta}} = \underline{\underline{2}}$.

Måler over tre perioder, $t_2 - t_1 \approx 9.45$

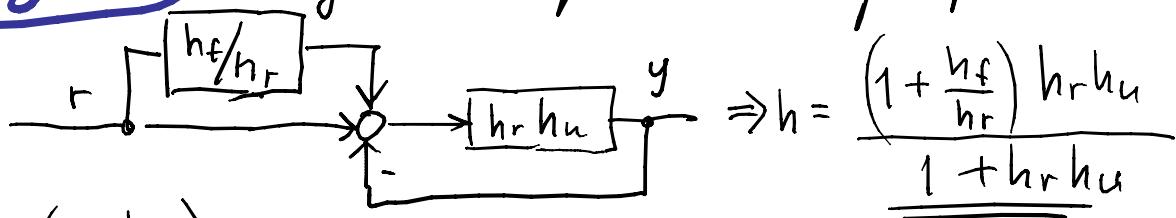
$$\text{Da er } \beta = \frac{2\pi}{9.45/3} = \frac{6\pi}{9.45} = 1.9947$$

Ved t_2 til t_1 er amplituden h.hv. 5.05 cm og
1.45 cm. Vi har da $e^{-\alpha \cdot 9.45} = \frac{1.45}{5.05} \Rightarrow$

$$\alpha = \frac{1}{9.45} \ln \left(\frac{5.05}{1.45} \right) = 0.1320$$

$$\omega_0 = \sqrt{\alpha^2 + \beta^2} = \sqrt{1.9947^2 + 0.1320^2} = \underline{\underline{1.9991 \approx 2}}$$

Oppg. 2a) Flytter høyre summarjospunkt:

Hvis $\left(1 + \frac{h_f}{h_r}\right) h_r h_u = 1 + h_r h_u$ blir $h = 1$. Dette oppnås med $h_f = \underline{\underline{\frac{1}{h_u}}} = h_{fi}$

2b)

$$u \xrightarrow{(2.1)} \frac{K}{1+Ts} \xrightarrow{d} \frac{1}{Js^2} \xrightarrow{(V.6)} y \Rightarrow h_u = \frac{K}{Js^2(1+Ts)}$$

$$\Rightarrow h_{fi} = \underline{\underline{\frac{1}{h_u}}} = \underline{\underline{\frac{J}{K}(s^2 + Ts^3)}}$$

Velger h_f slik at $|h_f(j\omega)| \rightarrow \text{konsl. når } \omega \rightarrow \infty$:

$$h_f = \underline{\underline{\frac{J}{K} \cdot \frac{s^2 + Ts^3}{(1+\alpha Ts)^3}}}, \quad 0 < \alpha \ll 1$$

Foroverkoppling betyr ingenting for systemets stabilitet!

2c)

$\angle h_o(j\omega) < -180^\circ \forall \omega$. For å få stabilt lukket system må $\angle h_o$ løftes over -180° . Det krever derivatvirkning.

2d)

Kravet oppfylles hvis ter integrasjoner i h_o fra ref til y. h_u inneholder to integrasjoner. Da følges det ingen i h_r . Derved gir 2c) og 2d) som resultat: (begrenset) PD-regulator

Oppg. 3a)

-4-

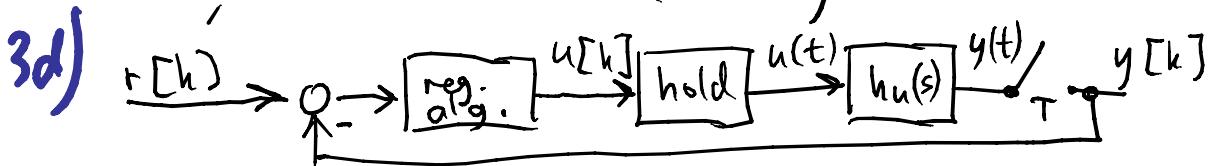
UAUUM

3b) 2,5

3c) Stiplet graf indikerer endringa:

- kryssfrekvensen øker (bra)
- resonans toppen blir høyere (dårlig: mindre stabilitet)

3e) Antar at regulatoren er kontinuerlig, og bestemmer parametre på det grunnlaget. Så erstattes alle s med $\frac{2}{T} \left(\frac{s-1}{s+1} \right)$.

Dette gir en rekursiv formel for den diskrete regulator.

Hvis T er "stor", kan man gjøre som ovenfor, men må bare først putte inn en tidsforsinkelse $e^{-\frac{T}{2}s}$ i h_0 .

Oppg. 4a) Gjør dette ved å vise at (4.2) gir (4.1). Vi har $h(s) = \underline{\underline{C}} (sI - \underline{\underline{A}})^{-1} \underline{\underline{B}} =$

$$\begin{matrix} & \begin{matrix} \frac{1}{s+3} & 0 \\ 0 & \frac{1}{s+2} \end{matrix} & \begin{matrix} 1 \\ 1 \end{matrix} \\ \begin{matrix} 2 & -1 \end{matrix} & \begin{matrix} \frac{2}{s+3} & -\frac{1}{s+2} \\ \frac{2}{s+3} & -\frac{1}{s+2} \end{matrix} & \end{matrix} = \frac{2(s+2) - (s+3)}{(s+3)(s+2)} = \frac{s+1}{s^2 + 5s + 6}$$

4b) $\Phi(t) = e^{At} = (i dette tilfellet) = e^{\Lambda t} = \begin{bmatrix} e^{-3t} & 0 \\ 0 & e^{-2t} \end{bmatrix}$

- 5 -

4b forts.)

$$x(t) = \int_0^t e^{\lambda(t-\tau)} \underbrace{u(\tau)}_{\equiv 1} d\tau = \int_0^t \begin{bmatrix} e^{-3(t-\tau)} & 0 \\ 0 & e^{-2(t-\tau)} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} d\tau \cdot 1$$
$$= \int_0^t \begin{bmatrix} e^{-3(t-\tau)} \\ e^{-2(t-\tau)} \end{bmatrix} d\tau = - \int_{\alpha=t}^t \begin{bmatrix} e^{-3\alpha} \\ e^{-2\alpha} \end{bmatrix} d\alpha = \int_0^t \dots = \begin{bmatrix} \frac{1}{3}(1 - e^{-3t}) \\ \frac{1}{2}(1 - e^{-2t}) \end{bmatrix}$$

Oppg. 5a) Se neste side.

5b)

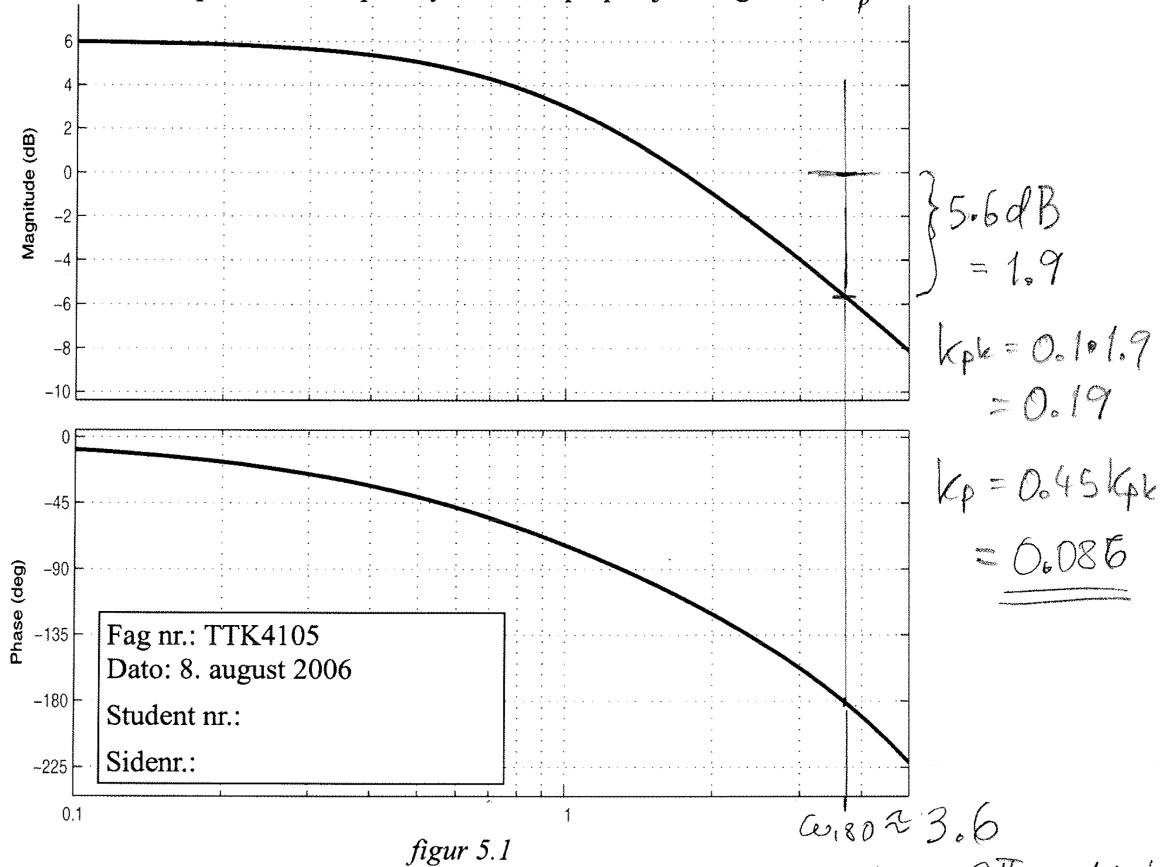
— u —

5c) Resonansstøpper i $|N(j\omega)|$ blir mye over 6 dB. Dette indikerer for dårlig stabilitet. K_p må reduseres, eller T_i kan økes.

5d) Se neste side.

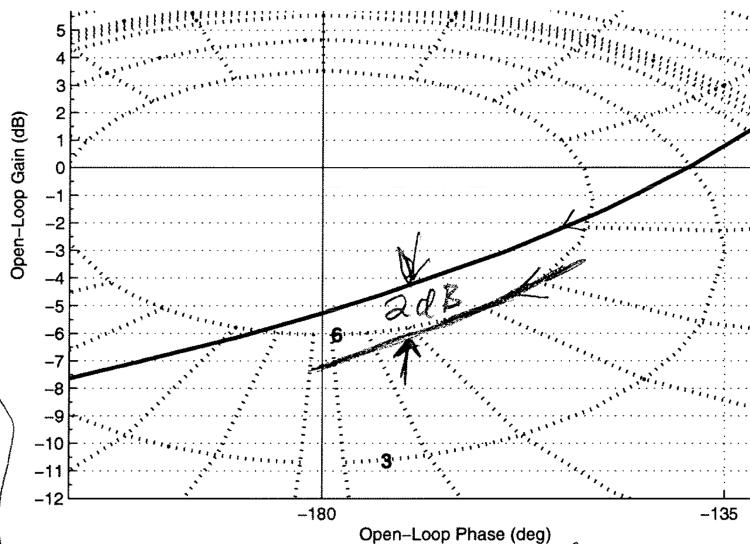
Oppgave 5

Figur 5.1 viser frekvensresponsen til et åpent system med proporsjonalregulator; $K_p = 0.1$.

figur 5.1

- a) (%) Er det lukkede system stabilt for denne verdien av K_p ? Begrunnet svar!
- $$T_k = \frac{2\pi}{3.6} = 1.74$$
- $$T_i = \frac{T_k}{1.2} = 1.45$$
- b) (%) Det skal brukes PI-regulator på systemet. Finn verdier for K_p og T_i ved hjelp av Ziegler-Nichols' metode!
- c) (%) Med parametre valgt i følge pkt. b), blir frekvensgangen til den åpne sløyfes transferfunksjon som vist i Nichols-diagrammet til høyre. Kommentér!
- d) (%) Hvor mye ville du eventuelt ha endret K_p ? (Tegn i diagrammet og lever denne sida som del av besvarelsen!)

$\rightarrow K_p$ bør reduseres med ≈ 2 dB